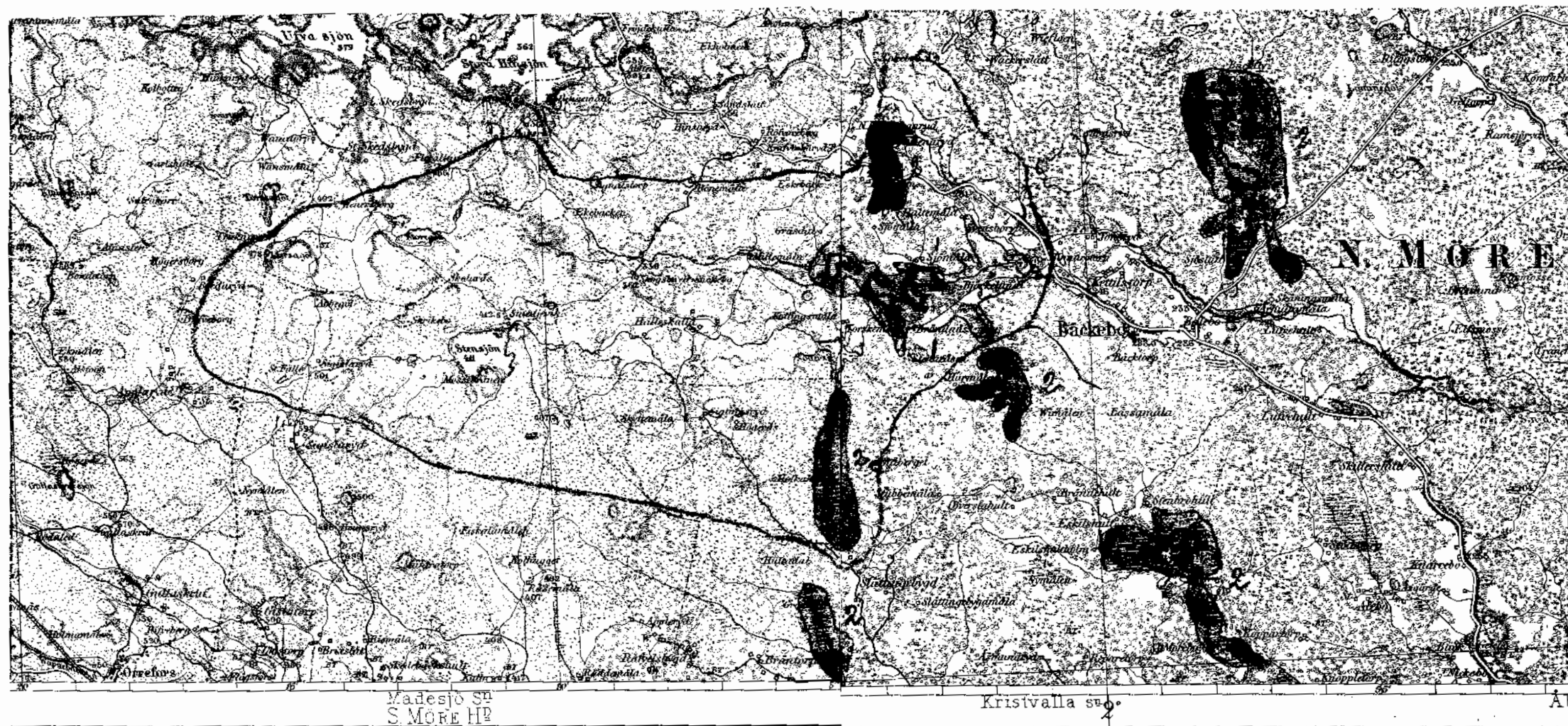

Generalkarta

1. förreiggande förslag
2. med länscunderstöd af allmänna medel utförda arbeten

Katmar den 18 Januari 1897

Daniel Weddend

På grund af Kongens Befalningshaf-
vandes i Kalmar län förordnande har understecknad under
September månad 1892 verkställt undersökningar rörande
sänkning af Gråsdalsjön, Torshemålsjön och Sjömålsjön
för vattenafledning och odling af mark till Torshemå-
ls, Kolningsmåls, Gråsdals, Sjömåls, Hattmåls, Svens-
borgs och Bäckbo N: 3 i Bäckbo socken, Norra Mors härad
af Kalmar län, och får nu med anledning af de verkställ-
da undersökningarna afgifva följande

Betäckande

Genom odlingslågrenten flyter den så kallade
Bäckboån, af hvars upprinnning och fördjupning od-
lingen är beroende. Rörande denna upprinnning och
fördjupning har sådant sygn, som lag om dikenning och
annan afledning af vatten den 30 Juni 1879 föreskriver,
egt rum och under åren 1893-1896 varit föremål för Nor-
ra Mors häradsråtes behandling, hvilken domstol
efter tvänne syner på stället den 29 Juli 1896 afhem-
nade utslag i målet — Bil A, och har det af sökande-
ne mot utslaget erlagda vadet ej vidare blifvit full-
följdt, hvadan utslaget åt sig tagit laga kraft.

Från utslåendet vid denna synförrättning,
hvilket här bilägges — Bil B, antecknas

att Bäckboån genomflyter inom afdicknings-
lågrenten liggande sjöarne Gråsdalsjön, Torshemåls-
jön och Sjömålsjön,

att än har sina källor på själva gränsen af
Kronobergs län, der den uppträder i två grenar, af
hvilka den ena genomrinner Gråsdalsjön och in-
flyter i Torshemålsjön, och den andra, efter att ha fra-
genomrunnit några utom afdickningsområdet lig-
gande sjöar, utflyter i Torshemålsjön, hvar efter
båda förenade nedrinna i Sjömålsjön,

att i odlingslagenshetens nedre del tillstötet,
efter att förut hafva passerat Tuensbovågens vattendrag
Snärjebäcken, kommande från Åsterån och vid floden
matad af denna äs vatten,

att vattendragets lutning från Gråsdalsjön
öfver strand till utflödet från Jönålsjön är helt ringa
och ej synnerligen ökas under genomflytandet af de
ångars hvars afsickning genom detta förslag i fråga-
sätter,

att, efter föreningen mellan Bäckboån och
Snärjebäcken, Bäckboån, som vattendraget i vatten för-
farande benämnas, sträcker nedanför ångmarkerna bil-
dar ett mindre fall vid Binnaretorps säg,

att än öfversvåmmas de kring och nedanför
förutnämnda sjöar liggande ångarne och delvis
odlade eller odlade mossarne,

att man genom partiella gräfringar i vatten-
draget sökt tillgodogöra sig undel af ångarne till od-
ling, ehuru resultatet ej blifvit bättre, än att de på
kartan som äker betecknade markerna af fördratte-
net öfversvåmmas, hvarigenom under torra år, vis-
serligen värsåd kan å dessa delar af odlingsla-
gensheten erhållas, ehuru till ringa quantitet och
underdrattig kvalitet, men under våta år endast
grönfoder,

att genom dessa gräfringar sjöarnes vat-
tenyta blifvit sånket från dess ursprungliga höjd,
och i Jönåls- och Torskenålsjöarne bildat breda
landvinningar, samt af Gråsdalsjön gjort en gung-
fey nästan öfver hela sjön,

att fullständig vattenafledning kan ej
kunna undas under det villkor, att Binnaretorps
säg alldeles uttrifves,

att för skyddande af Svensborgs vattenverk, vake måste uppläggas i Svensborgs och Håtemåla mark-
ångar, hvilket egaren till dessa vattenverk medgifvit,

att Bäckboån ofvan Torshemålasjön afleder vatten
från ett område af 3000 hektar, och nedanför samma sjö
från ett område af 7500 hektar.

att nederbörden är 80 millimeter och tiden för flod
30 dygn,

att afloppet afför vid floden vattenmängd af
van Torshemålasjön 0.93 kubikmeter vatten i sekunden,
och nedanför samma sjö 2.35 kubikmeter vatten i sekunden,

att Snärjebäckens tillför 0.65 kubikmeter vatten i se-
kunden och således är, nedanför denna bäcks tillflöde,
hvar tillför 3.0 kubikmeter vatten i sekunden,

att dessa siffror äro kontrollerade genom di-
rekta mätningar vid Binnaretorps säg och befunna
rättiga,

att med anledning deraf bottenbredden i
hufvudafloppet, då bottenlutningen i blifvande kanal kan
nat bestämmas till 0.5:1000 och är 0.025, samt döccerings-
anlaget på kanalens sidor är 1:1.5 och vattendjupet ej
i allmänhet öfverstiger 1.0 meter, kunnat bestäm-
mas till 1.20 meter ofvan Torshemålasjön, 2.0 meter mel-
lan samma sjö och Snärjebäckens samt 3.0 meter nedan-
för Snärjebäckens tillflöde,

att i lag om cirkulering uppräknade laga hin-
der mot företaget icke förefinnas, skolandet dock, att
företaget afser sjöankomning, Konungens Befall-
ningshafvandes i Kalmar län tillåtelse till arbe-
tets utförande jemlikt föreskrifterna i Kongl be-
gårdens angående vissa villkor för tillstånd från
det allmännas sida till vattenafledning m m den
31 december 1879 begäras,

samtalt Pinnaretorps säg beifvit åsatt en lösen-
summa af 2989 kronor 50 öre.

Kostnadsförslag öfver vattenafledningen, hvar-
die räknas vid symförrättningen plantagat dikes B. C
jämte diket $\alpha-\alpha$ i sågängen mellan Tvensberget och Hal-
temåla egor, uppgående jämte lösensumman för sägen
till 22000 kronor, är här bilagadt — Bild C. Diket $\alpha-\alpha$ göres
1.20 meter djupt, 0.30 meter brest i botten och 2.70 meter i dagen.

De särskildta back- och tegdikena, som äro nöd-
vändiga, hafva jämte kostnaderna för odlingen särskildt
beräknats och äro kostnaderna här för i kostnadsförsla-
get intagna.

Jordmänen är af den beskaffenhet, att den, så-
som erfarenheten från närliggande vattendrag vi-
sar, kan vid sidodocering 1:1.5 tillförlitligt motstå en
vattenbräckighet af öfver 1.0 meter i sekunden. Den be-
står af hårdt bottenmorängur och deryfvan djord. Vid
Pinnaretorps säg, der bron öfver byvägen uppföres ås botten-
berg, och komma landfasterna att å berg uppföras.

Skryddsvallen har att vid högsta vattenstånd
motstå en vattenhöjd af 0.50 meter och har i den åt In-
nebäckens vattendrags kanten erhållit en sidodocering af 1:2
och i inre kanten 1:1.5

Förening, af hvilken afskrift här bifogas — Bild D
har träffats mellan de flesta delegaterna i företaget och har
under rättsgångens lopp August Carlsson i Tjörnåla för-
enat sig med sökandena enligt följande rättsgångs-
handlingar.

Jordmänen består hufvudsakligast af väl
mullnad djord till ett djup varierande mellan 1.20
och 2.50 meter med något grundare laggar, der djordens
djup varierar mellan 0.50 och 1.0 meter. Medeldjupet kan
änno vara 2.0 meter å Tonskemåla egor, 1.20 meter å Hal-

ningensmåla egor, 2.0 meter i Grasdals egor, 1.50 meter i Ljö-
måla egor, 2.0 meter i Svensborgs egor, 1.20 meter i Hal-
temåla egor och 1.0 meter i Backbo egor. Jordmånens
sammansättning synes af följande utdrag af ett af
häraderätten företadt utlåtande från Kalmar he-
niska station:

"Jordproppen, hvilka betecknas med A-1 & A-2
hvilkas originaletiketter bifogas detta intyg, ersade
följande sammansättning:

Figur- rens nummer i kartan	Nummer i prof- vet för analys	Procentisk sammansättning					Per kubikmeter		Vätske- procent af mull- ämnen
		Mineral- ämnen	Mull- ämnen	Vätske	Torfor- syra	Kalk	Jordensigt i kilo	Vätske i kilo	
115	I	20.6	79.4	2.56	0.56	0.26	116	2.97	3.2
99	II	39.1	60.9	1.85	0.51	0.39	110	2.04	3.0
111	III	25.8	74.2	2.32	0.56	0.39	94	2.18	3.1
110	IV	28.1	71.9	2.07	0.35	0.51	144	2.98	2.9
113	V	12.5	87.5	2.01	0.23	0.60	106	2.13	2.3
130	VI	33.9	66.1	2.23	0.58	0.30	136	3.03	3.4
106	VII	36.3	63.7	1.87	0.56	0.25	164	3.07	2.9
108	VIII	52.6	47.4	1.58	0.49	0.19	210	3.32	3.3
133	IX	31.6	68.4	1.99	0.42	0.21	170	3.38	2.9
134	X	60.1	39.9	1.30	0.34	0.17	240	3.12	3.3

Mycket består alltså i de flesta jordarterna af ungefär samma
qväfvärd, 2.9 till 3.4, det vilc säga hög qväfvärd. Skott i Vg
refattigast mykta. Kubikmetervisen mycket olika och därför
qväfvärdens per kubikmeter betydligt lägre i II, III och V mot
hos de öfriga, hvilka visa ungefär samma qväfvärd
per kubikmeter. Torföryrkelternas väntade höga, lägst i
V. Kalkhalten högst knapphändig. Kalikhalten i alla
jordarterna högst obetydlig, hvilket härar deraf, att mi-
neralämnehalt i jordarterna g. utgöres af sand eller le-
ra utan af kiselgur. Då kiselguren är mycket lite och der-
för substans, lemman den höga kiselgurhalten förklaringen

tie ate jordarterna, trots deras goda formultningsgrad, icke visa någon hög vikt per kubikmeter rålenaadt.

Med dessa siffror för ögonen och med anledning af laget å plankartan samt höjdlaget förefaller af häradsrätten vidtagen ändring af förbättringen å fig 106-109 underlig.

Ej annorlunda är jordmännens beskaffenhet afren Sjömalasjön å dervarande ångemarken.

Afrikande från den öfriga jordmännens beskaffenhet är fig. 25, 68, 69, 79 och 80, af hvilka 68 och 79 utgöras af odelig holartad mosstorf, hvilken der tie är tie et djup af 0,30 meter uppbränd, hvadan den är beväx med tjung och kala björkbuskar och anses tie odling odelig. Fig 25, 69 och 80 hafva en jordmån, bestående af godartad torfdy, öfverlagrad af hvitmosstorf tie en tjocklek af höjet 0,30 meter. Alla öfriga figures med mossvegetation är af enbartad jordmån med ångmarkerna. Boten består öfver hela fältet af botennorängus, här och der något mera herblandade än på andra ställen.

Växligheten på ytan är på ångmarkerna alldeles likartad öfver hela afdelningsområdet och består af nästan uteslutande carices i et ej synnerligen tät bestånd, tie undantag göra fig. 106-109, å hvilka förekommer et mycket gäst bestånd af björk och enstaka buskar, hvilket quantitativt minskar ångmarkens afkastning i dess nuvarande skick. Då der tie kommer, att enstaka mosstufvor förekomma under björkarna och i de smärre buskarna, är marken som ångmark derstädes af samma beskaffenhet i nuvarande skick än å öfriga ångar, der intet trädbestånd eller buskar finnas. Växligheten å de som mossar å plan betecknade markerna utgöres af smärre träd och buskar af al, tall, gran och björk jemte tufvor af hvitmossa beväx med moss och oxycoccus. Mellan dessa, i allmänhet glesa-

mandatet forberedningen af afleveringen af skatting, skat-

saende 46749 kroner og skatte den forberedende kom-

missionen og forberedende afleveringen af skatting, skat-

saende 46749 kroner og skatte den forberedende kom-

missionen og forberedende afleveringen af skatting, skat-

saende 46749 kroner og skatte den forberedende kom-

missionen og forberedende afleveringen af skatting, skat-

saende 46749 kroner og skatte den forberedende kom-

missionen og forberedende afleveringen af skatting, skat-

saende 46749 kroner og skatte den forberedende kom-

missionen og forberedende afleveringen af skatting, skat-

saende 46749 kroner og skatte den forberedende kom-

missionen og forberedende afleveringen af skatting, skat-

saende 46749 kroner og skatte den forberedende kom-

missionen og forberedende afleveringen af skatting, skat-

saende 46749 kroner og skatte den forberedende kom-

missionen og forberedende afleveringen af skatting, skat-

hektar och å de nuvarande mossarne 300 kilogram tom-
fosfat eller 150 kilogram 20% superfosfat samt 400 à 500 kilo-
gram kainit. Tomasslaggen utföres sednast så tidigt på
våren, att snön håller på att förvinna eller först rivas för-
svunnit och kainiten ungefär samtidigt. I odlingsom-
kerna bör dessutom så fort som bearv kallens. Den långa
transporten lägger hinder i vägen för en större kallmängd,
men af 15 à 20 tunnor kalk per hektar kommer att göra
gott effekten.

Efter första upptagandet användes vårsäd,
svart tartarisk plymkafre, under 4 à 5 år med begagnande af
öfran anförda quantitet gödning, hvarefter de tillvinnas
åkerarne läggas i samband med gårdarnes öfriga åkerjord,
enär åkerbruket i allmänhet är för litet att dela på tvän-
ne cirkulationer. En lämplig cirkulation för såväl odlingar-
ne som de gamla åkerarne är, der ingen cirkulation förut
finnes införd 1/ Grönträd 2/ Høstaad, 3/4/ och 5/ Høst, 6/ Høst
7/ Rotfrukter 8/ Vårsäd (korn eller hafre) 9/ Høst. Grönträd och
rotfrukterna gödles. Lämpligt är att till hvarje årskif-
te tagas en mosskift och en del gammal åker. På mossjorden
tages 4 kilogram rödklöfver, 5 kg. alsikeklöfver, 1 kg. hvitklöf-
ver, 8 kg. kungshafre, 8 kg. ångsvingel, 1,5 kg. hundering, 3 kg.
ångshafre, 2 kg. timolej och 0,5 kg. vårbrödd per hektar eller
tillsammans 33 kilogram frö per hektar för bildande af gräsval.

Sättet för arbetets utförande är beskrifvet i det
vid synförordningen af gifva utlåtandet. Till arbetets
utförande föreslås en tid af tio år, hvaraf för vattenafled-
ningsarbetet, å hvilket tiden framkjufts till den 1 Novem-
ber 1900, 4 år enligt följande

Arbetsplan

Under år 1897

Losen för sägen

kr. 2989,50

Transport kr. 2989,50.

Transport kr. 2989,50

Rättsgångs- och synskottnad samt kastor . 1136,41

Vall med diken . 630: -

Gräfningsarbete m.m. mellan N° XXVIII och

Binnarötorps säg . 4611,30

För oförutsedda utgifter . 732,79 10100: -

Under år 1898

Mellan Sjömålasjön och N° XXVIII kr. 6627,01

För oförutsedda utgifter . 972,99 7600: -

Under åren 1899 och 1900

Mellan Torckemålasjön och Sjömålasjön kr. 1328,80

Ofrankod Torckemålasjön . 1745,18

Dike B. C . 582,42

o a - a . 114,65

För oförutsedda utgifter . 528,95 4300: -

Under åren 1901 - 1907

Odling och tegdikning kr. 8235,91

För oförutsedda utgifter . 824,09 9060: -

Summa kronor 31060: -

I närheten hafva följande företag erhållit län-
neunderstödd af allmänna medel:

1) Sänkning af Ljusstajön och torrläggning af mark till Bälbo,
Århemmåla m. fl. i Bäckbo socken,

2) Sänkning af Håkassjön och torrläggning af mark till Brån-
deluett och Öfverstatuett samt Bäckbo i Bäckbo socken,

3) Hånaryd, Rydholm och Knifvångaryd i Bäckbo socken,

4) Afdikning af Rydmossen till Skättingshydd i Kristwalla sock-
ken,

5) Sänkning af Skärebojön och torrläggning af mark till
Skärebo, Brändetorp m. fl. i Kristwalla socken,

6) Sänkning af Åjesjön och torrläggning af mark till Bole-
måla m. fl. i Kråkumåla socken,

hvarjemite är intressat till erhållande af länneunderstödd

sänkning af Ljövassjön och jordläggning af mark till Ljövassjön m. fl. i Kristvalla socken.

Då genom odlingen förhöjda jordvärdet med 15689 kronor 28 öre öfverstiges de beräknade kostnaderna för jordens bringande i kultur, och jorden är af utmärkt beskaffethet, tillstyrkes företaget till utförande. Som icke sökande, inbegripet det kontanta tillskottet af 1224 kronor, skola i arbetet belåna omkring 3400 kronor, förslås, enär länseunderstödt skall till företagets utförande begäras, detta företag till erhållande af ett länseunderstöd af 18600 kronor.

Vid ansökan om länseunderstöd fogas detta betänkande med kartor och i betänkandet omnämnda bilagor samt Konungens Befallningshafvandes i Kalmar län utslag rörande tillåtelser till arbetets utförande, och läses, om dessa handlingar till Konungens Befallningshafvande i Kalmar län inlemnas, denna myndighet draga förvarg om handlingarnas öfverlemnande till vederbörlig myndighet.

Kalmar den 18 Januari 1897

Daniel Wedblad

Statens landtbruksingenjör.

Page pålars nummer	Längd i meter	Arbete, jordmån m.m.	Antal	a	Kostnad kr. öre	Summa kr. öre
1	2	3	4	5	6	7
		<u>af Vattenafledning och gemensam afledning</u> <u>Fluforskanalen A.-B.-D.-E.-F.-G.-H</u> <u>Ofvanför Torckemålasjön, H-G</u>				
a-c	674	dygjord, här och hvar stenbunden	krbm	2682.5	0.20	536 50
c-II	184	jordschaktning: stenbunden jordmån	.	340	0.40	136 -
---	---	0% dygjord	.	425.0	0.20	85 -
II-III	80	0% 0%	.	246.0	0.40	49 20
---	---	0% stenbunden jordmån	.	156.9	0.60	94 14
III-IV	100	0% 0%	.	639.0	0.60	383 40
IV-V	70	0% 0%	.	466.0	0.50	233 -
V-VI	100	0% 0%	.	227.9	0.60	136 74
---	---	0% dygjord	.	249.0	0.40	49 80
		Repprensning i Torckemålasjön: dygjord	.	82.0	0.40	16 40
		en enkel spräng af trä	.			25 -
		<u>Mellan Torckemålasjön och Sjömålasjön, F.-G.</u> Repprensning i Torckemålasjön: dygjord kbm	293.0	0.40	58 60	
III-IV	100	jordschaktning: dygjord	.	625.0	0.20	125 -
IV-V	60	0% 0%	.	260.4	0.20	52 08
---	---	0% stenbunden jordmån	.	191.8	0.60	115 08
V-VI	30	0% 0%	.	266.7	0.60	160 02
X-XI	60	0% 0%	.	231.8	0.50	115 90
---	---	0% dygjord	.	405.0	0.20	81 -
XI-XII	50	0% 0%	.	450.0	0.20	90 -
---	---	0% 0% på stenbunden jordmån	.	114.4	0.30	34 32
XII-XIV	110	0% 0% 0%	.	681.0	0.40	272 40
---	---	0% dygjord	.	256.0	0.20	51 20
XIV.d.sjön	100	0% 0%	.	366.0	0.20	73 20
		Träbro vid XI				100 -
		Transport				1328 80
						3073 98

1	2	3	4	5	6	7
		Transport				3073 98
		<u>Mellan Sjömålaråsen nr N° XXVIII, D-B</u>				
C-XV	188	jordschaktning: stenbunden jordman	kebm.	457.4	0.60	275 64
---	---	bergsprängning	.	73.9	3.75	277 13
XV-XVI	55	0 ^o	.	314.6	3.75	1179 75
XVI-XVII	100	0 ^o	.	107.8	3.75	404 25
---	---	jordschaktning: stenbunden jordman, stödjemur 20 m. hög	.	230.0	0.60	138 -
---	---	0 ^o dyjord	.	395.5	0.20	79 10
XVII-XVIII	100	0 ^o 0 ^o	.	284.0	0.20	56 80
---	---	0 ^o stenbunden jordman	.	573.4	0.60	344 04
XVIII-XIX	100	0 ^o dyjord	.	631.0	0.20	126 20
---	---	0 ^o 0 ^o på stenbunden jordman	.	306.2	0.30	91 86
XIX-XXVIII	920	0 ^o 0 ^o 0 ^o	.	9135.6	0.40	3654 24
		<u>Mellan N° XXVIII och Pinnaretorps säg, B-A</u>				6627 01
XXVIII-XXXIII	500	jordschaktning: dyjord på stenbunden jordman	kebm.	4014.0	0.40	1604 -
XXXIII-XXXIV	100	0 ^o 0 ^o 0 ^o	.	793.0	0.50	396 50
XXXIV-XXXV	100	0 ^o 0 ^o 0 ^o	.	959.0	0.50	479 50
XXXV-XL	290	0 ^o stenbunden jordman, stödjemur 12 m. hög	.	2263.0	0.60	1357 80
---	---	bergsprängning	.	90.0	3.75	337 50
		stödjemur	meter	274.	0.25	136 -
		bro vid XL				300 -
		<u>Pikanalen B-C</u>				4611 30
XXVIII-X	100	jordschaktning: dyjord på stenbunden jordman	kebm.	324.0	0.35	113 40
2-7	500	0 ^o dyjord	.	1725.0	0.20	345 -
7-8	130	0 ^o 0 ^o på stenbunden jordman	.	413.4	0.30	124 02
		<u>Dike a-a</u>				582 42
	182	dyjord på grus	kebm.	458.6	0.25	114 65
		<u>Vall med dike mot Snarjebäcken</u>				
	1460	dyjord och grus	meter	12600	0.50	630 -
		<u>Lösen af Pinnaretorps säg</u>				2989 50
		Transport				18628 86

1	2	3	4	5	6	7
		Transport				18628 86
		Återgångskostnad, synskostnad och kastor				1136 41
		För tillägg, redskap och oförutsedda handlar				
		tillägges c:a 15% af ofvannämdes kostnad				2234 73
		Summa kronor				22000 -
		<u>af Odling, teg- och laggdikning</u>				
		Odling af 16 hektar 31.7 ar	hav	16,31.7	80	1305 36
		0% . 59 . 79.7 .	.	59,797	50	2989 85
		0% . 0 . 90.0 .	.	0,900	100	90 -
		Teg- och laggdikning å 77 hav 1.4 ar	.	77,014	50	3850 70
		Tillägges för oförutsedda utgifter c:a 10% af ofvannämdes kostnad				8235 91
		Summa kronor				9060 -
		<u>Sammandrag</u>				
		af Vattenafledning och gemensam dikning				22000 -
		af Odling, teg- och backdikning				9060 -
		Summa kronor				31060 -

Kalmar den 18 Januari 1897.

Daniel Wedblad.